

VŠĮ KAUNO PANEMUNĖS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO POLITIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno Panemunės socialinės globos namų (toliau – Globos namų) korupcijai atsparios aplinkos kūrimo politika (toliau – Politika) apibrėžia Globos namų korupcijos prevencijos principus ir įsipareigojimus korupcijos prevencijos srityje bei nustato įgyvendinamas korupcijos prevencijos priemones, korupcijos prevencijos proceso organizavimą, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

2. Politikos tikslas – užtikrinti, kad Globos namuose vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos principus.

3. Politikos nuostatos privalomos visiems Globos namų darbuotojams. Visi santykiai su viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Politikoje įtvirtintais principais ir nuostatomis.

4. Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI), Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VIPIDI) ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengtą Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovą.

5. Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 4 punkte nurodytuose teisės aktuose ir dokumentuose:

5.1. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5.2. Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

5.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas – procedūra, kuria nustatomi korupcijos rizikos veiksniai viešojo sektoriaus subjekto veikloje.

5.4. Atsparumo korupcijai lygis – dydis, rodantis viešojo sektoriaus subjekto atsparumą korupcijai

II. KORUPCIJOS NETOLERAVIMO PRINCIPAI IR NUOSTATOS

6. Globos namai kurdami korupcijai atsparią aplinką, vadovaujami šiais principais:

6.1. teisėtumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių, Lietuvos Respublikos Konstitucijoje apibrėžtų asmens teisių ir laisvių apsaugą;

6.2. visuotinumą – korupcijos prevencijos subjektai yra visi Globos namų darbuotojai;

6.3. sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

6.4. skaidrumo – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira visuomenei;

6.5. asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

6.6. pastovumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus direktoriui dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

7. Globos namuose vadovaujamosi šiomis nuostatomis:

7.1. veikiama skaidriai ir viešai, užtikrinama, kad veikla ir tikslai būtų skaidrūs, o pagrindiniai dokumentai būtų viešai prieinami;

7.2. vadovaujamosi valstybės ir visuomenės gerovės interesais, nepiktnaudžiaujama (veikimu arba neveikimu) suteiktomis teisėmis, pareigomis ir įgaliojimais, jos nenaudojamos savanaudiškais tikslais, ne darbo interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, suteiktos teisės ir įgaliojimai neviršijami, nesavivaliaujama, imamasi veiksmų, kad toks elgesys būtų nutrauktas, ir pranešama apie tai nustatyta tvarka;

7.3. objektyviai skirstomas darbuotojams darbo krūvis ir vertinami darbo rezultatai, vengiama bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti nešališkumu;

7.4. netoleruojamas dokumentų klastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, konfidencialios informacijos atskleidimas, imamasi veiksmų, kad toks elgesys būtų nutrauktas, ir pranešama apie tai nustatyta tvarka;

7.5. netoleruojamas kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, imamasi veiksmų, kad toks elgesys būtų nutrauktas, ir pranešama apie tai nustatyta tvarka;

7.6. vengiama privačių ir viešųjų interesų konfliktų, kilus faktiniam ar galimam interesų konfliktui, apie tai informuojama nustatyta tvarka ir nusišalinama nuo bet kokių interesų konfliktą sukeliančių klausimų ar jų sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo;

7.7. elgiamasi nepriekaištingai, nesudarant prielaidų manyti, kad toleruojamas neskaidrus ar šališkas elgesys, nepotizmas, (savo artimų asmenų protegavimas ir jų globa naudojantis užimamomis tarnybinėmis pareigomis bei statusu); klientizmas (galia grindžiami politiniais santykiais ir sprendimų priėmimo procedūromis) bei kiti tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai, sudarantys galimybes priimti palankius sprendimus tarp draugystės, giminystės ar šeiminiais santykiais susijusių darbuotojų;

7.8. nepriimamos dovanos, išskyrus dovanas, gautas pagal tradicijas, pinigai, paslaugos, lengvatos, nuolaidos už veiklą, susijusią su atliekamomis darbo funkcijomis, o jeigu siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis arba provokuojama jį priimti, aiškiai parodoma, kad toks elgesys netoleruojamas, tokie veiksmai nedelsiant nutraukiami;

7.9. darbuotojai, skatinami ir motyvuojami elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją bei apie kitus pažeidimus, užtikrinama pranešėjų apsauga ir pateiktos informacijos konfidencialumas;

7.10. sistemingai vertinamas vykdomos antikorpucinės veiklos efektyvumas, plečiant darbuotojų turimas žinias ir informaciją bei vertinant atsparumo korupcijai lygį, atsižvelgiant į turimus išteklius tobulinama antikorpucinė aplinka;

7.11. viešieji pirkimai vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant lėšas. Pirkimai atliekami ir tiekėjai atrenkami (laimėję pasiūlymai nustatomi), vadovaujantis šią sritį reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

III. KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKLOS SUBJEKTAI IR JŲ FUNKCIJOS

8. Politiką Globos namuose ir jos veiklos srityse formuoja Globos namų direktorius.

9. Korupcijos prevencijos veikloje dalyvaujantys subjektai:

9.1. už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas darbuotojas – korupcijos prevencijos pareigūnas;

9.2. darbuotojai pagal kompetenciją vykdantys priskirtas funkcijas, įgyvendinantys Globos namų, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo bei sveikatos apsaugos ministerijų korupcijos prevencijos veikslių planuose numatytas priemones, skirtas antikorupcinei aplinkai kurti ir stiprinti.

10. Korupcijos prevencijos subjektų funkcijos:

10.1. Korupcijos prevencijos pareigūnas organizuoja ir (ar) koordinuoja Politikos 11 punkte nurodytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą Globos namuose, jei direktorius atskirais vidaus teisės aktais nenustato kitaip.

10.2. Globos namų darbuotojai atsako už korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

11. Globos namuose taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

11.1. korupcijos prevencijos priemonių veikslių plano sudarymas, vykdymo koordinavimas ir kontrolė;

11.2. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

11.3. pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

11.4. atsparumo korupcijai lygio nustatymas;

11.5. antikorupcinio sąmoningumo didinimas;

11.6. elgesio standartų diegimas;

11.7. kitos korupcijos prevencijos priemonės (darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo administravimas bei kontrolė; pagal tradicijas gautų dovanų vertinimas, registravimas ir apskaita; neteisėto atlygio davimo ar siūlymo fakto įstaigoje fiksavimas; darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymas ir kt.).

V. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS

12. Globos namai antikorupciniu požiūriu stebi, vertina vykdomą veiklą, kaupia ir sistemina informaciją apie galimus korupcijos rizikos veiksnius.

VI. ATSPARUMO KORUPCIJAI LYGIO NUSTATYMAS

13. Globos namuose nustatomas atsparumo korupcijai lygis. Nustatant atsparumo korupcijai lygį vertinama, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta, taip pat vertinama šių priemonių diegimo kokybė ir praktinis pritaikomumas bei jas taikant pasiekti rezultatai.

14. Atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatai skelbiami interneto svetainėje.

VII. ELGESIO STANDARTŲ DIEGIMAS, ANTIKORUPCINIO SĄMONINGUMO DIDINIMAS

15. Politika formuojama ir įgyvendinama įtraukiant visus darbuotojus, nustatant aiškius korupcijai atsparios aplinkos kūrimo tikslus, siekiant aukščiausių patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo standartų. Direktorius tvirtina darbuotojų pareigines instrukcijas, taip pat darbo tvarkos taisykles, etikos kodeksą, kurie reglamentuoja Globos namų bendruomenės narių etiško elgesio principus ir normas.

16. Antikorupcinio sąmoningumo didinimas vykdomas kaip neatskiriama antikorupcinio darbuotojų švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens teisių ir pareigų visuomenei, Lietuvos valstybei sampratą ir didinti sąmoningumą, veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruoti korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio, pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

VIII. PRANEŠIMAS APIE KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS

17. Globos namų darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinamai Politikai ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria apie galimą padaryti ar padarytą korupcinio pobūdžio veiką, ar kituose teisės aktuose nustatytų elgesio principų pažeidimą, skatinami išreikšti savo susirūpinimą informuojant apie tai tiesioginį vadovą, už korupcijos prevenciją atsakingą darbuotoją, direktorių.

18. Globos namai užtikrina darbuotojo, pareiškusio susirūpinimą dėl Politikos pažeidimų, galimų korupcijos atvejų, viešųjų ir privačių interesų derinimo ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimų, anonimiškumą (jam pageidaujant) ir (arba) kitaip saugo asmenį bei jo pateiktą informaciją, imasi priemonių, kad pranešęs darbuotojas nepatirtų keršto, diskriminacijos, mobingo ar kitokio neigiamo poveikio.

19. Globos namuose įsteigtas vidinis informacijos teikimo apie pažeidimus kanalas, kurį administruoti ir užtikrinti pranešėjų asmens apsaugą direktoriaus įsakymu paskiriamas kompetentingas darbuotojas(-ai).

20. Pranešimai priimami, registruojami ir vertinami bei juos pateikusių asmenų apsauga užtikrinama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ ir Informacijos apie pažeidimus Globos namuose teikimo ir nagrinėjimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

IX. VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO KONTROLĖ IR STEBĖSENA

21. Vadovaudamiesi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2021 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. KS-332 „Dėl Rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo“, direktorius tvirtina pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašus (toliau – deklaruojantieji darbuotojai) ir nustato vidaus tvarką, reglamentuojančią darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo dėl interesų konflikto procedūras, bei kitas darbuotojų privačių interesų konfliktų prevencijos priemones.

22. Privačių interesų deklaracijos (toliau – deklaracija) teikiamos vadovaujantis VIPIDĮ nuostatomis. Deklaruojantieji atsako už deklaracijose pateikiamų duomenų teisingumą, informavimą apie interesų konfliktą sukeliančias aplinkybes ir nusišalinimą nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, kurie sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą.

23. Jeigu dėl deklaracijoje pateiktų duomenų (aplinkybių) gali atsirasti interesų konfliktas, deklaruojantieji darbuotojai taip pat turi informuoti savo tiesioginį vadovą, direktorių.

24. Deklaruojančiųjų darbuotojų tiesioginis vadovas:

24.1. gavęs informaciją, kad deklaruojantiems darbuotojams dėl deklaracijoje pateiktų duomenų (aplinkybių) gali atsirasti interesų konfliktas, per 3 darbo dienas turi susipažinti su deklaracijos duomenimis;

24.2. turi neskirti pavaldžiam darbuotojui užduočių, galinčių sukelti ar sukeliančių interesų konfliktą;

24.3. tarnybiniu pranešimu nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, turi informuoti apie atvejus, kai tiesiogiai pavaldus darbuotojas patekęs į interesų konfliktą, nenusišalina, nepaiso jam pateiktų rekomendacijų dėl nusišalinimo, kitaip pažeidžia VIPIDĮ;

24.4. užtikrina, kad nusišalinęs ar nušalintas pavaldus darbuotojas nedalyvautų rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, keliančius interesų konfliktą.

X. DOVANŲ, GAUTŲ PAGAL TRADICIJAS IR REPREZENTACIJAI SKIRTŲ DOVANŲ PERDAVIMAS, VERTINIMAS, REGISTRAVIMAS, SAUGOJIMAS, NETEISĖTO ATLYGIO FAKTŲ REGISTRAVIMAS

25. Dovanos, susijusios su tarnybinėmis pareigomis, kurias darbuotojas gauna pagal tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtos dovanos, kurių vertė yra didesnė nei 150 eurų, turi būti vertinamos, registruojamos ir apskaitomos Globos namų dovanų bei neteisėto atlygio perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

26. Globos namų darbuotojų veiksmus, kai jiems siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis, atitinkantis kyšio požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 230 straipsnio 4 dalyje, arba kai provokuojama jį priimti, reglamentuoja Globos namų dovanų bei neteisėto atlygio perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo tvarkos aprašas.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Už Politikos parengimą, peržiūrą, atnaujinimą, vykdymo priežiūrą atsako korupcijos prevencijos pareigūnas.

28. Pasiūlymus dėl Politikos tobulinimo direktoriui ar korupcijos prevencijos pareigūnui, gali teikti visi darbuotojai.

29. Politika tvirtinama, keičiama direktoriaus įsakymu ir įsigalioja kitą dieną po paskelbimo.

30. Už Politikos nuostatų pažeidimą gali būti taikoma atsakomybė Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka